

Munkavédelmi feladatok ismertetése

Készítette Lintinger Béla munkavédelmi előadó (azonosító sz.: 53549901)

2014. 08. 25.

Ezen munkavédelmi oktatási anyag célja, hogy a munkavállaló az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez, szükséges ismereteket elsajátítsa.

1993. évtől kezdődően első ízben először Magyarországon törvénykezési szinten szabályozták a munkavédelmi tevékenységet.

A Munkavédelmi törvény meghatározza az állam, a munkáltató és a munkavállaló munkavédelmi feladatait.

A továbbiakban a munkáltató és a munkavállaló munkavédelmi feladataival foglalkozunk.

A munkavállalók védelmének érdekében sok jogszabályt hoztak a törvényalkotók.

Az oktatási anyag tematikája

1. A munkát végzők munkavédelmet érintő jogai és kötelességei a munkavédelmi szabályzat szerint.
2. A munkavédelem területei munkabiztonság, munkaegészségügy.
3. A biztonságos munkavégzés személyi feltételei, a biztonságos munkavégzés tárgyi feltételei.
4. A munkavállalókra vonatkozó alapvető munkavédelmi követelmények.
5. A biztonságos közlekedés, közlekedési utak, biztonsági, rendelkező jelek.
6. A munkavégzés során előforduló veszélyforrások igénybevétel, ártalmak, az ellenük való védekezés módja.
7. Gépek, berendezések, eszközök veszélyforrásai, biztonságos használata.
8. Elektromos készülékek, berendezések veszélyforrásai, biztonságos használat.
9. A kézi anyagmozgatás alapvető szabályai, teheremelési normák.
10. Tárolás raktározás biztonsági előírásai.
11. A gépi anyagmozgatás alapvető szabályai.
12. Létrák biztonságos használata.
13. Veszélyes anyagok kezelése, tárolása, hulladékkezelés. Veszély szimbólumok, biztonsági adatlap.
14. Képernyős munkahely kialakítása, a képernyő előtt végzett munka egészségvédelme.
15. Egyéni védőeszközök.
16. Higiénés előírások.
17. Munkabaleset fogalma, bejelentése, kivizsgálása.
18. Baleset, sérülés bekövetkeztekor a magatartási szabályok.
19. Alapvető elsősegélynyújtási ismeretek.
20. Kvázi baleset.
21. Dohányzás.
22. A munkavédelmi előírások megszegésének jogkövetkezményei.

Megjegyzés:

A foglalkozás-egészségügyi orvos végzi a biológiai tényezők, és a Pszichoszociális tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről a speciális oktatást, tájékoztatást.

1. a) A munkát végzők munkavédelmet érintő jogai

Alkotmányos alapjog a biztonságos és egészséges munkafeltételekhez

A munkavégzés biztonságos tárgyi feltételeihez.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülményekhez

A biztonságos munkaeszközök alkalmazásához

A kollektív műszaki védelemhez

Az egyéni védelemhez (egyéni védőeszköz, műszaki és szervezési intézkedések)

A munkavédelmi ismeretekhez, oktatáshoz, eseti tájékoztatáshoz (saját anyanyelvén)

Veszélyhelyzetben a menekülés lehetőségéhez

Veszélyeztető utasítás megtagadásához

Személyes adatok védelméhez

Munkáltatói munkavédelmi döntésekben való részvételhez és az egyéni fellépéshez

Munkavédelmi képviselő megválasztásához

Nemdohányzók védelméhez

A foglalkoztatott jogosult az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzési feltételek mellett végzett munkára.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek megszerzésére, azok betanulásához való lehetőség biztosítására.

Ha a munkafolyamat indokolja az egészségre veszélyes tevékenységet ez esetben jogosult a tevékenység végzése alatt a legnagyobb védelem biztosítására.

Jogosult a munkavégzéshez megfelelő munkavédelmi szempontból szükséges felszerelésekre, munka és védőeszközökre.

Jogosult arra, hogy a munkahely céljára szolgáló építmény megfelelő szerkezetűn és szilárdságú legyen, amelyben megfelelő határoló felület, belmagasság, légtérfogat, mozgástér és közlekedési útvonal biztosított.

Jogosult a munka jellegének megfelelően az öltözködési, tisztálkodási, egészségügyi, étkezési lehetőség, a mellékhelyiségekben lévő kézmosóknál kéztisztítószer biztosítására. Ha a munkavégzés jellege indokolttá teszi, akkor az általánostól eltérő tisztálkodási szerek, eszközök igénybevételére /kézsúroló, kézfertőtlenítő szer, valamint papír törülköendő biztosítására is jogosult.

Jogosult a munkavégzéshez szükséges megfelelő irodai gépeket, berendezéseket, informatikai eszközöket és egyéb, a munkavégzéshez szükséges speciális berendezések biztosítására. Jogosult a munkavégzéshez szükséges közlekedést szolgáló gépjármű biztosítására.

Jogosult a munkavégzés biztonságát szolgáló eszköz biztosítására.

Szabadtéri munkavégzésnél jogosult védőital biztosítására. Ha a hőmérséklet a 24 °C-nál magasabb, akkor a védőital 14-16 °C-nál nem melegebb víz, ha a hőmérséklet hidegnek minősül (a hőmérséklet várhatóan a munkavégzés legalább 50%-ban nem fogja meghaladni a +4°C-t), akkor legalább +50 °C hőmérsékletű meleg ital (tea).

A foglalkoztatott jogosult az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében fellépni, melyért nem érheti hátrány.

A foglalkoztatott jogosult a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentésre.

A foglalkoztatott jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét, vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.

1. b) A munkát végzők munkavédelmet érintő kötelességei

Biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban ellátni a munkafeladatokat

Munkáltatói utasításoknak, tájékoztatásnak megfelelően eljárni

Munkaeszközt, egyéni védőeszközt, munkahelyet rendeltetésszerűen használni

Munkavédelmi előírásokat elsajátítani, alkalmazni

Előírt orvosi vizsgálaton részt venni

Munkáltatóval együttműködni (veszély elhárítása, jelzés, intézkedés)

Biztonsági berendezések önkényes kiiktatásától tartózkodni

A munkatársakra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyeztető magatartást nem tanúsítani, biztonságukat segíteni

A balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni

A munkaköri alkalmasság elbírálása végett a jogviszony létesítése előtt minden alkalmazott előzetes munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálaton köteles részt venni, hogy igazolja a tevékenységéhez megfelelő egészségügyi állapotát.

A jogviszony létesítése után minden alkalmazott előzetes munkavédelmi oktatáson köteles részt venni, hogy a munkája végzéséhez szükséges munkavédelmi ismereteket elsajátítsa és azokat munkavégzése során alkalmazza.

Aki a megadott időpontban a munkavédelmi oktatáson nem tud részt venni, ezen kötelezettségét más szervezeti egységeknél tartott oktatáson kell pótolnia.

A foglalkoztatottak kötelesek biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban a munkavégzés helyszínén munkavégzésre megjelenni és így munkát végezni, ennek megfelelően, kipihent, alkohol, pszichotrop anyag (drog), kábulatot okozó gyógyszerek hatásától mentes állapotban lenni,

A foglalkoztatottak kötelesek megfelelő öltözetet, lábbelit viselni és az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok megtartásával körültekintően végezni munkájukat.

A foglalkoztatott köteles a munkavédelem területén történő együttműködésre, a munkatársaival együttműködni, a munkaterületén a fegyelmet, rendet, és a tisztaságot megtartani.

A foglalkoztatott amennyiben a Kormányhivatal munkaterületén kívül végez tevékenységet a munkavégzés helyén is a Kormányhivatal munkavédelmi előírásait köteles betartani.

Köteles a munkakör jellegének megváltozásakor, új munkaeszköz üzembe-helyezésekor, új technológia bevezetése során a munkavédelmi szempontból biztonságos munkavégzéshez szükséges elméleti és gyakorlati oktatáson részt venni.

Köteles a két évente tartandó ismétlődő munkavédelmi oktatáson részt venni.

Munkakör, munkahely megváltoztatása előtt minden alkalmazott munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálaton köteles részt venni.

Köteles a rendelkezésére bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően, a munkáltató és használati utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni.

Köteles a rendelkezésére bocsátott munkaeszköznél meggyőződni arról is, hogy a balesetek megelőzése érdekében megfelelő védelmet nyújt.

Köteles a veszélyt jelentő rendellenességet, üzemzavart a tőle elvárható módon megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni felettesétől.

Köteles a számára biztosított egyéni védőeszközt a veszélyes tevékenység végzésekor rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni.

A balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni köteles a közvetlen munkahelyi vezetője részére.

Köteles a munkáltató utasítását megtagadni, ha annak teljesítésével másokat közvetlenül és súlyosan veszélyeztetne.

2. A munkavédelem területei munkabiztonság, munkaegészségügy

Munkavédelem

Szervezett munkavégzésre vonatkozó, biztonsági és egészségügyi követelmények, előírások rendszere

A munkabiztonság, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzési feltételek megteremtésének szakterületeit foglalja magában törekedve ezzel a baleset megelőzésre.

A munkaegészségügy, a munkahigiénia és a foglalkozás-egészségügy szakterületeit foglalja magában, törekedve ezzel az egészségmegőrzésre.

Munkabiztonság	Munkaegészségügy	
	Foglalkozás-egészségügy	Munkahigiénia
Kizárja a veszélyes termelési tényezők érvényesülését, intézkedések, eszközök rendszere, mely megakadályozza az ártalmas tényezők hatását	Megterhelés, igénybevétel vizsgálata, befolyásolása, egészségi alkalmasság megállapítása, ellenőrzése, egészségmegőrzés	Munkakörnyezetből származó egészségkárosító veszélyek és kockázatok felismerése

3. a) A biztonságos munkavégzés személyi feltételei

A személy alkalmazásának alapfeltétele:

A megfelelő egészségügyi állapot a munkakör ellátásához.

A feladatainak ellátásához szükséges munkavédelmi ismeret, jártasság.

A munkakör ellátásához szükséges szakmai képzettség.

A munkafolyamat ellátására csak olyan foglalkoztatott alkalmazható önállóan, aki a szükséges szakmai és munkavédelmi ismeretekkel, valamint a tevékenység végzéséhez megfelelő orvosi alkalmassági igazolással rendelkezik.

A munkavédelmi oktatást megelőzően a foglalkoztatott önállóan nem foglalkoztatható.

A foglalkoztatottak csak biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok ismeretében és megtartásával végezhetnek munkát.

Munkavédelmi szempontból veszélyes, fokozottan veszélyes munkakörben, vagy munkavégzési helyen történő alkalmazás esetén csak megfelelő képzettséggel rendelkező foglalkoztatott végezhet.

A munkavégzéshez szükséges munkavédelmet érintő képzettségek vonatkozásában az Országos Képzési Jegyzékben szereplő képzettségeket kell elfogadottnak tekinteni.

3. b) A biztonságos munkavégzés tárgyi feltételei

Munkahely céljára szolgáló építménynek megfelelő szerkezetűnek és szilárdságúnak kell lennie, amelyben megfelelő határoló felületeket, belmagasságot, légtérfogatot, mozgásteret és közlekedési útvonalakat biztosít.

Az ablakok, a tetővilágítás és a szellőző-berendezések nyitását, zárását, beállítását vagy rögzítését biztosítani kell, hogy azok sem nyitott, sem zárt állapotukban ne jelenthessenek veszélyt a foglalkoztatottakra.

Biztosítani kell az átlátszó felületű ajtók, kapuk, falak kitörés elleni védelmét, továbbá el kell helyezni rajtuk a veszély felismerésére alkalmas megkülönböztető jelzést. A lengőajtókat és lengőkapukat átlátszó anyagból kell készíteni, vagy szemmagasságban átlátszó betéttel ellátni.

A munkahely padlózatát és közlekedési útjait úgy kell kialakítani, hogy megfeleljenek a munkavégzés jellegének és az ebből fakadó tisztítási követelményeknek, a várható legnagyobb igénybevételnek, felületük csúszásmentes, egyenletes, botlás- és billenésmentes legyen. A közlekedési utak szélességének lehetővé kell tenni a biztonságos közlekedést.

A kijáratokat és vészkijáratokat, a kijelölt menekülési utakat szabadon kell tartani. Számuk, méretük, elhelyezésük és megvilágításuk tegye lehetővé a munkahely gyors és biztonságos elhagyását. Vészkijáratot lezárni csak úgy szabad, hogy vészhelyzetben a foglalkoztatottak által nyitható legyen.

A munkavégzéshez szükséges irodai gépek, berendezések, informatikai eszközök és egyéb, a munkavégzéshez szükséges speciális berendezések feleljenek meg a munkavégzés jellegének.

A munkavégzéshez szükséges közlekedést szolgáló gépjárművek feleljenek meg a közlekedési feltételeknek.

Olyan munkavégzésnél ahol indokolt álljon rendelkezésre a foglalkoztatottak biztonságát szolgáló eszköz. Ha védőital juttatására kerül sor akkor a védőital elfogyasztásához a foglalkoztatottak részére műanyag poharat kell biztosítani

4. A munkavállalókra vonatkozó alapvető munkavédelmi követelmények

A munkavállaló csak olyan munkára és akkor alkalmazható, ha annak ellátásához megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik, foglalkoztatása az egészségét, testi épségét károsan nem befolyásolja az utódaira veszélyt nem jelent, mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti, és a munkára alkalmasnak bizonyult.

A munkavállaló csak olyan munkával bízható meg, amelynek ellátására egészségileg alkalmas és rendelkezik a biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel, készséggel és jártassággal.

A munkavállaló csak biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésére vonatkozó szabályok megtartásával végezhet munkát.

A részére előírt orvosi vizsgálatokon történő részvétel.

A rendeltetésére bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasításai szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni.

A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el és nem alakíthatja át a biztonsági berendezéseket, védőberendezéseket.

Az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni, és a tőle elvárható módon tisztításáról gondoskodni.

A munkavégzéshez testi épséget nem veszélyeztető ruházat viselése.

A munkaterületén a rendet, és a tisztaságot megtartani, ennek érdekében a munkahelyén és a közlekedési útvonalán található csúszást, botlást, beakadást okozó valamint rádőlés, felbillenés, beesés, leesés, beütés lehetőségét hordozó anyagot, tárgyat, eszközt haladéktalanul, a munkát megszakítva el kell távolítani, illetve meg kell szüntetnie.

A munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat munkavégzés során alkalmazni.

A veszélyt jelentő rendellenességet, üzemzavart a tőle elvárható módon elhárítani, vagy erre nézve intézkedést kérni a felettesétől.

A balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni a közvetlen munkahelyi vezetőnek.

A potenciálisan veszélyt jelentő munkaterületeken csak a munkát végzők, illetve az ellenőrzésre jogosultak tartózkodhatnak kísérő nélkül.

A potenciális veszélyforrás jelentősége, hogy a balesetet kiváltó ok következtében a munkafolyamat bármely tényezője váratlanul veszélyforrássá válhat, amellyel szemben csak az adott pillanatban léphet fel védekező reakció.

Ilyen munkahelyek a tűz- és robbanásveszélyes anyag, folyadék vagy gáz tárolására szolgáló helyiség, terület, maró, mérgező, fertőző anyagok tárolására, kezelésére szolgáló helyiség, laboratórium, veszélyesanyag raktár, villamos kezelőhelyiség, hőközpont, zárható gépterek, (klíma, kompresszor, kazánház, stb.) és minden egyéb, idegen belépését tiltó rendelkezéssel megjelölt térség, helyiség.

A munkát irányítók és végzők kötelesek a rájuk bízott feladatokat, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés alapvető követelményeinek megfelelően végezni.

Minden olyan munkakörben, ahol a gyűrű, a nyaklánc, a karóra, a magas sarkú cipő viselése a munkavégzés közben baleseti veszélyt jelent, a munkavégzés előtt azokat le kell venni. Kendő, sapka, hajháló viselése kötelezi, ha forgó, összehúzó, mozgó alkatrészek becsavarási veszélyével kell számolni, vagy a munkahigiéniát megköveteli.

Forró, meleg, illetve hideg eszközöket, edényt megfogni, szállítani, megérinteni csak hőálló, megfelelő szigetelésű segédeszközzel szabad.

Az elsősorban hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeinek betartása kötelező.

Munkavégzés során enni, inni nem szabad,

Munkahelyen minden olyan magatartás tilos, amely baleset előidézője lehet.

Munkavégzés vagy egyéb célból székre, fotelre, asztalra felállni nem megengedett.

Munkahelyen fegyelmezetlenül viselkedni, rendet bontani, verekedni, vagy azt kiprovokálni nem megengedett.

A Kormányhivatal által használt épületekben, illetve egyéb munkavégzési helyen munkaidőben, vagy munkahelyi feladat ellátása közben szeszszittalt, kábítószer fogyasztani, oda nyilvánvalóan ittas személyt beengedni tilos (ügyfeleket sem).

Alkoholos, kábítószer befolyásoltság észlelésekor a munkáltató a munkába állást köteles megtagadni. Ha munkavégzés közben történik az alkoholos, kábítószer befolyásoltság észlelése a munkától a munkát végzőt el kell tiltani.

Rendellenes körülmények kialakulása esetére, amikor a szabályos üzemvitelre vonatkozó biztonsági előírások nem tarthatók be tüzeset, robbanás, bombariadó, ismeretlen eredetű sugárzó anyag észlelése, vagy beavatkozást igénylő sugárszennyeződés, vagy közvetlen balesetveszély észlelésekor, azonnal gondoskodni kell az elhárításról a tőle elvárható módon megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől. Az intézkedésre jogosult vezetőnek haladéktalanul intézkednie kell az emberi élet és javak mentése érdekében.

Ha a vészhelyzet önerőből nem lokalizálható, akkor értesíteni kell a külső elhárítókat, mentőt, rendőrséget, tűzoltóságot, katasztrófavédelmet, közüzemi szolgáltatókat.

Az értesítést bárki megteheti és endkívüli eseményeknél mindenki köteles a tőle elvárható módon a mentésben, illetve a további baleset vagy anyagi kár megelőzéséhez szükséges munkában részt venni.

A foglalkoztatottak - amennyiben a Kormányhivatal munkaterületén kívül végeznek tevékenységet, a munkavégzés helyén is a Kormányhivatal munkavédelmi előírásait kötelesek betartani.

A munkavédelmi szabályok betartása a munkát felügyelő közvetlen vezető felelőssége, annak hiányában az a munkát végző foglalkoztatott közvetlen felelőssége.

Ha a munkavédelmi feltételek nem megfelelőek, a megbízott vezető köteles az arra illetékesek figyelmét felhívni és azt követően, változatlan (veszélyes) körülmények mellett, a munkavégzést leállítani. Ez utóbbi esetben értesíteni kell a munkavégzésre utasítást adó vagy azt engedélyező vezetőt.

5. A biztonságos közlekedés, közlekedési utak, biztonsági, rendelkező, jelek.

5.a) Biztonságos közlekedés

A közlekedés során megkülönböztetünk gyalogos és gépjárművel történő közlekedést.
A gyalogos közlekedésnél épületen belüli és közterületen, közúton történő közlekedést.

5.a. 1) Gyalogos közlekedés

Gyalogos közlekedés során bárhol történjen a biztonságos közlekedés alapfeltétele az ép a lábra zárt lábbeli használata.

Épületen belüli közlekedés

Esős, havas időszakban az épületbe való bejutás előtt lábbeli talpának alapos letörlése szükséges, elkerülve ezzel a mások számára okozandó csúszásveszélyt

Csúszásveszély kiküszöbölése végett a padozat felmosását is úgy kell végezni, hogy mindig maradjon száraz felület a biztonságos közlekedésre.

Csúszásveszély kiküszöbölése végett a kiömlött, kifröccsent folyadékot, vegyi anyagot, ételt stb. a tűz és környezetvédelmi szabályok betartásával kell szárazra törölni.

A biztonságos közlekedés feltétele a rend, és a tisztaság megtartása, ennek érdekében a közlekedési útvonalon található csúszást, botlást, beakadást okozó valamint rádőlés, felbillenés, leesés, beütés lehetőségét hordozó anyagot, tárgyat, eszközt haladéktalanul el kell távolítani, ill. meg kell szüntetnie.

Közterületen, közúton történő közlekedés

Be kell tartani az érvényben lévő gyalogosokra vonatkozó KRESZ előírásokat.

Gyalogosan a kiépített járdán, ennek hiányában az út szélén lehúzódnak kell közlekedni.

A biztonságos közlekedéshez sok esetben, csak önmagára számíthat, hiszen nem mindenhol biztosított a biztonságos közlekedés feltétele, így a közlekedő óvatos körültekintő viselkedése döntő fontosságú.

Szintek közti közlekedés (lépcső, lift)

A lépcsőn fokozott figyelemmel kell közlekedni, mint egyéb esetben.

Liftet használva ügyelni kell a biztonságos be vagy kiszállásra.

5.a. 2) Járművel történő közlekedés

Tömegközlekedési eszköz /utasként/

A biztonságos közlekedéshez sok esetben, szintén önmagára számíthat, így a közlekedő óvatos körültekintő viselkedése döntő fontosságú.

Ügyelni kell a fel és leszállásra, amit csakis a gépjármű álló helyzetében tehetünk. A gépjármű mozgó helyzetében kapaszkodjunk, vagy ha tehetjük ülő helyzetben utazzunk

Gépkocsival történő közlekedés /gépkocsivezetőként/

Be kell tartani az érvényben lévő KRESZ előírásokat

Az indulást minden esetben meg kell, hogy előzze a gépkocsi biztonsági szempontból történő átvizsgálása. A közúton történő közlekedésnél a baleset elkerüléséhez nem elegendő a saját hibátlan vezetésünk, számítani kell arra, hogy egy másik vezető hibázik, ilyenkor a legjobb tudásunk szerint, de az életünk és utasunk életének veszélyeztetése nélkül meg kell próbálni a veszély elhárítását.

Ha valamilyen okból vezetés közben nem érezzük biztonságosnak a vezetésünket, meg kell állni, és csak akkor folytassuk a vezetést ha a veszély elhárult.

5.b) Közlekedési utak

A munkahely padlózatát, közlekedési útjait úgy kell kialakítani, hogy felületük csúszásmentes, egyenletes, botlás- és billenésmentes legyen, szélessége tegye lehetővé a biztonságos közlekedést.

A közlekedési útban tárolni vagy más egyéb módon eltorlaszolni nem szabad, nem keresztezheti híradástechnikai, számítástechnika, gyenge vagy erősáramú vezeték botlás veszélyt okozva.

A kijáratokat és vészkijáratokat, a kijelölt menekülési utakat szabadon kell tartani. Számuk, méretük, elhelyezésük és megvilágításuk tegye lehetővé a munkahely gyors és biztonságos elhagyását. Vészkijáratot lezárni csak úgy szabad, hogy vészhelyzetben a foglalkoztatottak által nyitható legyen.

Biztosítani kell az átlátszó felületű ajtók, kapuk, falak kitörés elleni védelmét, továbbá el kell elhelyezni rajtuk a veszély felismerésére alkalmas megkülönböztető jelzést. A lengőajtókat és lengőkapukat átlátszó anyagból kell készíteni, vagy szemmagasságban átlátszó betétet ellátni.

5.c) Rendelkező, biztonsági jelek.

1. Tiltó jelek

Alak: kör

Fekete piktogram fehér alapon, szélén és a harántsávban (balról jobbra 45°-os szögben a vízszinteshez) vörös. A vörös szín a jel felületének legalább 35%-át teszi ki.

Dohányozni tilos

Nyílt láng használata és dohányzás tilos

Gyalogosok számára tilos

Vizzel oltani tilos

Nem ivóvíz

Illetékteleneknek belépni tilos

Szállítóeszközzel behajtani tilos

Érinteni tilos

Szívritmus-szabályozóval belépni tilos

Illetékteleneknek belépni tilos!

Dohányozni tilos!

Étkezni tilos!

Erre a helyre
rakodni tilos

A felvonón személy-
szállítás tilos

Vizet locsolni tilos

Rádiótelefon
használata tilos

2. Figyelmeztető jelek

Alak háromszög

Fekete piklogram sárga alapon, fekete szegély. A sárga szín a jel felületének legalább 50%-át teszi ki.

Gyúlékony (tűzveszélyes) anyag
vagy magas hőmérséklet²

Robbanásveszélyes anyag

Mérgező anyag

Maró anyag

Radioaktív anyag

² ha a magas hőmérsékletre nem figyelmeztet külön jel

Függő teher

Munkagép köz-
lekedés

Áramütés veszélye

Általános veszély

Lézersugár

Oxidáló anyag

Nem ionizáló
sugárzás

Erős mágneses
tér

Botlásveszély

Zuhanásveszély

Biológiai veszély

Alacsony hőmér-
séklet

Ártalmas vagy ingerlő anyag^{**}

Robbanásveszélyes léghő

Gázpalack

Elcsúszás veszélye

3. Rendelkező jelek

Alak: kör

Fehér piktogram kék alapon. A kék szín a jel felületének legalább 50%-át teszi ki.

Védőszemüveg használata kötelező

Fejvédő használata kötelező

Hallásvédő használata kötelező

^{**} ennek a jelnek a háttere borostyánra is lehet annak érdekében, hogy megkülönböztessék a más közötti jelzótáblától

Légzésvédő
használata kötelező

Lábvédő használata
kötelező

Védőkesztyű használata
kötelező

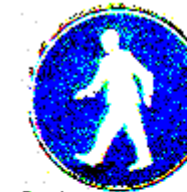
Védőruha használata
kötelező

Arcvédő használata
kötelező

Testhevederzet használata
kötelező

Gyalogosok részére

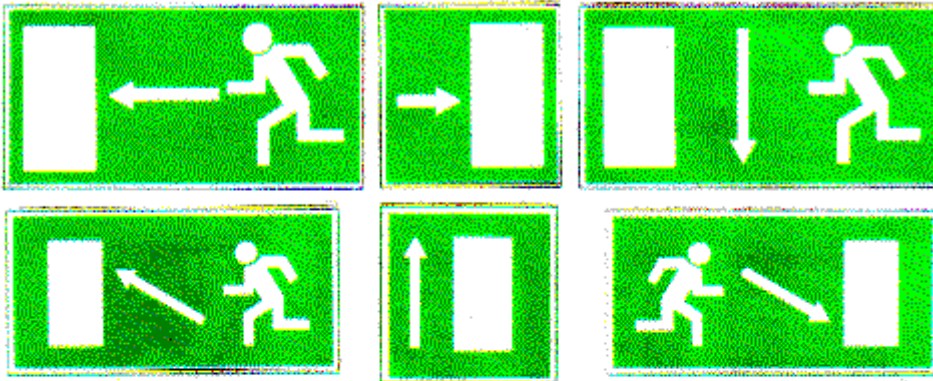

Általános utasítás
(kiegészítő jelzéssel)

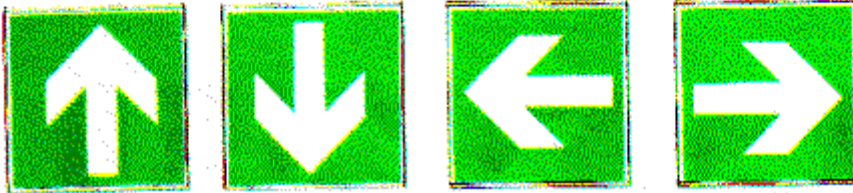
4. Elsősegély vagy menekülési jel

Alak: téglalap vagy négyzet

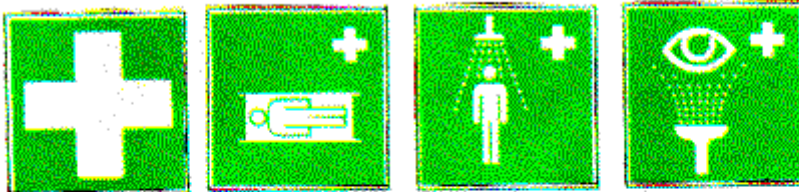
Fehér piktogram zöld alapon. A zöld szín a jel felületének legalább 50%-át teszi ki.

Menekülési út vagy vészkijárat

Íránymutató
(kiegészítő táblaként)

Elsősegély

Hordágy

Biztonsági
zuhany

Szemöblítő
készülék

Vészbejelentő
telefon

Orvos

5. Tűzvédelmi tájékoztató jel

Alak: téglalap vagy négyzet

Fehér piktogram vörös alapon. A vörös szín a jel felületének legalább 50%-át teszi ki.

Tűzivíz tömlő

Létra

Tűzoltó készülék

Tűzbejelentő
telefon

Íránymutató
(kiegészítő táblaként)

A 11. § (1) bekezdés szerinti sárga-fekete, illetve vörös-fehér csíkozás

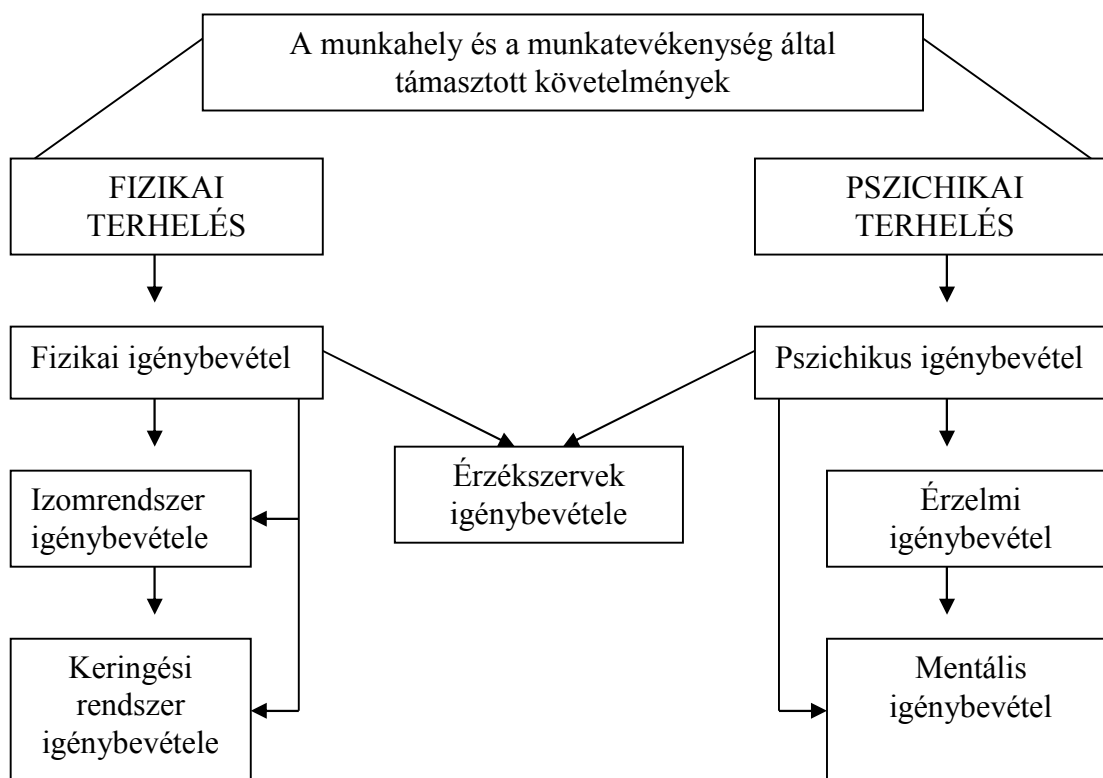

6. A munkavégzés során előforduló igénybevétel, veszélyforrások, ártalmak, az ellenük való védekezés módja.

Minden munkatevékenység az emberi szervezet igénybevételét jelenti.

Az igénybevétel jellegét és mértékét az adott munkakör és munkakörülmények összessége határozza meg.

Igénybevétel fajtái

Mind a pszichés, mind a fizikai igénybevétel az egész szervezetet érinti.

A fizikai igénybevételnél az izmok munkája játsza a főszerepet (statikus és dinamikus munka).

A pszichikus igénybevétel érzelmi és mentális (értelmi) jellegű

Minden, még az egyszerű, gépies rutin tevékenységek is az idegrendszer állandó irányító és ellenőrző közreműködését igénylik. Nem jogos a szellemi és a fizikai munka merev elhatárolása. Nincs olyan munka, amelynek az elvégzésében ne játszanának szerepet a „szellemi” mozzanatok. Másrészt nincs olyan – bármennyire elvontnak tűnő – szellemi tevékenység sem, amely legalábbis bizonyos fázisban ne foglalná magában az izomzat, meghatározott izomcsoportok működtetését.

Egyre több területen a munka mindinkább átalakul a gépi rendszerek működését ellenőrző tevékenységgé. Ez az igénybevétel elsősorban a figyelmet, az észlelést eredményező pszichés folyamatok igénybevételét jelenti.

Veszélyes: az a létesítmény, munkaeszköz, anyag/készítmény, munkafolyamat, technológia (beleértve a fizikai, biológiai, kémiai kóroki tényezők expozíciójával járó tevékenységeket is), amelynél a munkavállalók egészsége, testi épsége, biztonsága megfelelő védelem hiányában károsító hatásnak lehet kitéve.

Veszélyes anyag: minden anyag vagy készítmény, amely fizikai, kémiai vagy biológiai hatása révén veszélyforrást képviselhet, így különösen:

- robbanó,
- oxidáló,
- gyúlékony,
- sugárzó,
- mérgező,
- maró,
- ingerlő,
- szenibilizáló,
- fertőző,
- rákkeltő,
- mutagén,
- teratogén,
- utódkárosító (beleértve a spontán vetélést, koraszülést és a magzat retardált fejlődését is),
- egyéb egészségkárosító anyag.

Veszélyforrás: a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben jelentkező minden olyan tényező, amely a munkát végző vagy a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyre veszélyt vagy ártalmat jelenthet.

Veszélyforrás lehet különösen:

- a fizikai veszélyforrás, ezen belül a
 - munkaeszközök,
 - szerkezetek egyensúlyának megbomlása,
 - csúszós felületek,
 - éles, sorjás, egyenetlen felületek, szélek és sarkok,
 - tárgyak hőmérséklete,
 - a munkahelynek a föld (padló) szintjéhez viszonyított elhelyezése,
 - szintkülönbség,
 - a levegő hőmérséklete, nedvességtartalma, ionizációja és áramlása,
 - világítás,
 - aeroszolok a levegőben,
 - a veszélyes anyag,
- a biológiai veszélyforrás, ezen belül a
 - mikroorganizmus és anyagcsereterméke,
 - makroorganizmus (növény, állat);
- a fiziológiai, idegrendszeri és pszichés igénybevétel.

Veszélyek és ártalmak

A veszélyek és ártalmak, mint kockázati tényezők felsorolása értelmezése

1.) FIZIKAI VESZÉLYFORRÁSOK

A munkavégzés során vagy azzal összefüggésben jelentkező minden olyan (alábbi felsorolásban 1-gyel kezdődő azonosító számú) fizikai tényező, amely a munkát végző vagy a munka hatókörében tartózkodó személyre veszélyt vagy ártalmat jelenthet.

1.1.) Munkaeszközök, járművek, szállító-, anyagmozgató eszközök, ezek részei, illetve mozgásuk, termékek és anyagok mozgása

Valamennyi mozgással összefüggő kockázati tényezőt ide soroljuk.

1.1.1.) **Egyéb baleseti veszéllyel járó munkakörök**

Mozgó munkaeszközök, munkaeszközök mozgó elemei, haladó (mozgó) termékek, alapanyagok, félkész és késztermékek mellett vagy közelében végzett munka.

1.1.1.1.) **Zúzódásveszély**

Két mozgó rész egymás felé, illetve egy mozgó rész egy álló rész felé mozogva valamelyik testrész összezúzódását okozza.

1.1.1.2.) **Nyíródásveszély**

Két mozgó rész egymás felé mozdulva és ollószerűen záródva, valamelyik testrész levágását okozza oly módon, hogy a vágóerő a szomszédos rétegek egymás melletti elcsúszását okozza.

1.1.1.3.) **Vágás- vagy levágás-veszély**

Éles eszköz (géprész) a test valamely érzékeny, húsos, eleven részébe behatol úgy, hogy egy részét megsérti, folyamatos összefüggését megszünteti.

1.1.1.4.) **Elkapás- vagy felcsavarás-veszély**

Önmagukban forgó részek, tárgyak, amelyek felcsavarhatják a munkát végző ember ruházatát, haját.

1.1.1.5.) **Kirepülő tárgyak**

A kirepülő tárgy mozgási energiája által okozott sérülés.

1.2.) **Szerkezetek egyensúlyának megbomlása**

A szerkezetre ható külső és belső erők egymást kiegyenlítő hatásának ellenőrizetlen megszűnéséből származó veszély.

1.2.1.) **Omlásveszély**

Épület, vagy valamelyik része, esetleg egyéb szilárd test az összetartó erő megszűnése következtében kisebb darabokra történő széthullásából, és egyes darabjai rövidebb – hosszabb idő alatt egymás utáni leeséséből származó veszély.

1.3.) **Csúszós felületek**

Sima, vizes, szennyezett, sikamlós felületek.

1.3.1.) **Csúszás**

Sima, sikamlós felülettel érintkezve, vagy ahhoz tapadva történő zökkenéstelen, akaratlan mozgásból származó veszély.

1.4.) **Tárgyak hőmérséklete**

Hőmérséklet: az anyag fizikai állapotát jellemző egyik állapotjelző. A különféle anyagok érintésekor az emberekben kialakuló hideg, meleg, stb. szubjektív skálákat (pl. Celsius) használunk.

1.4.1.) **Megégés szélsőséges hőmérsékletű tárgyakkal, vagy anyaggal való érintkezés, lángok, vagy robbanások, valamint hóforrások hősugárzása miatt**

Az olyan meleg gépek vagy anyagok megérintése és/vagy velük való kapcsolatba kerülés, amelyek a csupasz bőr; a fej; az arc létfontosságú részeinek; a légutak megégését okozhatják.

1.4.1.1.) **A tűz veszélye**

Tűz (tűzeset): az az égési folyamat, amely veszélyt jelenthet az életre, a testi épségre vagy az anyagi javakra, illetve azokban károsodást okozhat.

1.4.2.) **Hideg** Hideg az a tárgy, amelyiknek a hőmérséklete kisebb mint 0°C.

1.5.) **Munkahelynek a föld (padló) szintjéhez viszonyított elhelyezése**

1.6.) **Szintkülönbség**

Szárazföldi helyek, víz-, illetve folyadékfelületek szintjének egymáshoz viszonyított különbsége.

1.6.1.) **Megbotlás veszélye**

A munkahely padlózatán és közlekedési útjain föllelhető kiemelkedések, illetve bemélyedések, mint indokolatlan szintkülönbségek.

1.6.2.) **Beesés vagy leesés veszélye**

A közlekedési utak szintjéhez képest indokolt szintkülönbségek vannak, s az ebből származó baleseti veszély

1.8.) **A levegő**

1.8.1. **Hőmérséklete**

Hőmérséklet: a különböző halmazállapotú anyagok hőállapotát jellemző fizikai mennyiség.

1.8.1.1.) **Egészségkárosodás meleg vagy hideg munkakörülmények miatt**

A 24° C EH érték feletti hőhatással járó munka. Hidegnek minősül a munkahely, ha a várható napi középhőmérséklet szabadtéri munkahelyen a +4°C-ot, illetve zárttári munkahelyeken, ha a +10°C-ot a munkaidő 50 %-ánál hosszabb időtartamban nem éri el.

1.8.2.1.) **Hideg munkakörnyezetben végzett munka**

Hidegnek minősül a munkahely, ha a várható napi hőmérséklet szabadtéri munkahelyen a +4°C-ot, illetve zárttári munkahelyeken, ha a +10°C-ot a munkaidő 50%-nál hosszabb időtartamban nem éri el.

1.9.) **Zaj, rezgés, infra- és ultrahang**

1.9.1.) **Zaj**

Minden hangot, amely az emberre káros, vagy zavaró hatást gyakorol, zajnak nevezünk. A munkahelyen a munkavállalót érő zaj meghaladja az $L_{Aeq} = 85$ dB (AI) értéket.

1.9.2.) **Rezgés**

Periodikusan ismétlődő hullámjelenség, amelynek frekvenciája 0,5-300 Hz közé esik. Jellemzője: rezgésszám, amplitúdó, sebesség, gyorsulás.

1.9.2.1.) **Egész testre ható rezgés**

A munkahelyen a munkavállaló testére áttevődő (egész testre ható) mechanikai rezgésgyorsulás meghaladja a jogszabályban megengedett pillanatnyi csúcserőértéket, illetve az MSZ 18162:1983 szerint mért, 8 órára vonatkozó egyenértéket.

1.9.2.2.) **Kezekre, karokra átadódó rezgés**

A munkahelyen a munkavállalót érő helyi (kéz-kar) rezgésterhelés meghaladja a szabvány szerint mért, jogszabály szerinti egyenértékű, súlyozott rezgésgyorsulást.

1.9.2.3.) **Kezek kis ízületeit érő mikrotraumák kumulációjának lehetőségével járó munka**

A kezekre átadódó rezgés hatásának összegeződéséből eredő ártalom.

1.10.) **Elektromágneses sugárzások vagy tér**

Elektromosan töltött részecskék áramlása hatására keletkező sugárzás.

1.10.1.) **Nem ionizáló sugárzás**

Azok a sugárzások, melyek energiája nem elegendő ahhoz, hogy közegegen való áthaladáskor ionizációt okozzanak.

1.11. **Elektromos áramköri feszültség**

1.12. **Sztatikus feszültség**

1.12.1. **Villámcsapás veszélye**

Villám: a felhő és a föld, vagy a felhő és egy földi tárgy között létrejövő, impulzus jellegű kisülés.

1.13. **Aeroszokok és porok a levegőben**

1.13.1. **Aeroszokok**

Gáznemű közeg, amely egyenletes eloszlásban nem ülepedő részecskéket tartalmaz.

1.13.2. **Porok**

Szilárd anyagok aprítása (diszpergálása) során keletkező kis méretű részek a porszemcsék.

2.) VESZÉLYES ANYAGOK ÉS KÉSZÍTMÉNYEK

Legfontosabb fogalmak

Veszélyes anyag:

Minden olyan anyag, vagy készítmény, amely fizikai, kémiai vagy biológiai hatása révén az emberi szervezet és/vagy a környezet károsítására képes.

Veszélyes készítmény:

Egy vagy több veszélyes anyagot tartalmazó keverék, vagy oldat.

2.1. **Robbanásveszélyesek: E**

Az olyan gázhalmazállapotú, folyékony, képlékeny, kocsonyás és szilárd anyagok (készítmények), amelyek a légköri oxigénnel vagy anélkül gyors gázfejlődéssel járó hőtermelő reakcióra képesek, és amelyek adott kísérleti körülmények között, illetőleg nyomásra vagy hőre felrobbanhatnak.

2.2. **Égést elősegítők, oxidálók: O**

Azok a veszélyes anyagok (készítmények), amelyek más anyagokkal, elsősorban gyúlékonyokkal érintkezve erősen hőtermelő reakciót adnak.

2.3. **Fokozottan tűzveszélyes: F+**

Azok az öngyulladásra képes folyékony anyagok, amelyek lobbanáspontja kisebb, mint 0°C forráspontjuk 35°C vagy annál alacsonyabb, illetve a levegőben normális nyomáson gyúlékony gázok és gőzök.

2.4. **Tűzveszélyes:** F

- A levegőn normális hőmérsékleten öngyulladásra képesek,
- szilárd halmazállapotban valamely gyújtóforrás rövid ideig tartó behatására könnyen meggyulladnak, majd a gyújtóforrás eltávolítása után tovább égnék vagy bomlanak,
- zárttéri lobbaspontja folyékony halmazállapotban alacsonyabb 21°C-nál,
- vízzel vagy nedvességgel érintkezve könnyen gyulladó gázt fejlesztenek, veszélyes mennyiségben.

2.5. **Kevésbé tűzveszélyes:**

Az olyan folyékony anyagok (készítmények), amelyek zárttéri lobbaspontja legalább 21°C, nyílttéri lobbaspontja nem több, mint 55°C.

2.6. **Nagyon mérgezőek:** T+

Amelyek belégzésük, lenyelésük vagy a bőrön át történő felszívódásuk esetén igen kis mennyiségben halált, heveny egészségkárosodást okoznak.

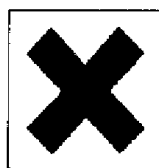
2.7. **Mérgezőek:** T

Amelyek belégzésük, lenyelésük vagy a bőrön át történő felszívódásuk esetén kis mennyiségben halált, heveny egészségkárosodást okoznak.

2.8. **Ártalmasak:** Xn

Amelyek belégzésük, lenyelésük vagy a bőrön át történő felszívódásuk esetén halált, heveny egészségkárosodást okoznak és nem sorolhatók az előbbi két csoportba.

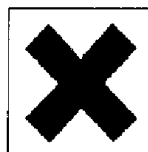
2.9. **Maró (korrózív) anyagok és készítmények:** C

Amelyek élő szövettel érintkezve azok elhalását okozzák.

2.10. **Ingerlő, irritáló anyagok és készítmények:** Xi

Olyan nem marók, melyek a bőrrel, szemmel, nyálkahártyával való pillanatszerű, hosszantartó vagy ismételt érintkezésük esetén gyulladást okoznak.

2.11. **Túlérzékenységet okozó (allergizáló, szenzibilizáló) anyagok és készítmények:**

Amelyek ismételt belégzésüket, illetőleg a bőrön vagy a nyálkahártyán történő ismételt fészívódásukat követően túlérzékenységet okoznak. A túlérzékenység gyulladáisos (bőr, nyálkahártya, kötőhártya) fulladáisos reakcióban (tüdő) vagy a keringés összeomlásának formájában jelenhet meg.

2.12. **Karcinogén anyagok és készítmények:**

Amelyek belégzéssel, szájon át, a bőrön, a nyálkahártyán keresztül, vagy egyéb úton a szervezetbe jutva daganatot okoznak, vagy előfordulásának gyakoriságát megnövelik. (Veszélyjelük T vagy Xn)

2.13. **Mutagén anyagok és készítmények:**

Amelyek szájon át, a bőrön, a nyálkahártyán keresztül, vagy egyéb úton a szervezetbe jutva genetikai károsodást okoznak, vagy megnövelik annak gyakoriságát. (Veszélyjelük T vagy Xn)

2.14. **Reprodukción és az utódok fejlődését károsító anyagok és készítmények:**

Amelyek belégzéssel, szájon át, a bőrön, a nyálkahártyán keresztül a szervezetbe jutva megzavarják, általában gátolják a reprodukciót, illetve az utódokban morfológiai, illetőleg funkcionális károsodást okoznak. (Veszélyjelük T vagy Xn)

3.) BIOLÓGIAI VESZÉLYFORRÁSOK

/Élőlények által okozott kockázati tényezők/

3.1. Mikroorganizmusok és anyagcsereterméke

Mikroorganizmus: mikroszkóppal vagy így se látható parányi élőlény.

3.1.1. Vírusok

Vírus: a baktériumnál kisebb, szaporodásra és önálló anyagcsérére csak élő sejtben képes kórokozó.

3.1.2. Baktériumok

Baktérium: egysejtű véglény, az élővilágnak parányi, szabad szemmel nem látható legegyszerűbb szervezete, egyes fajtái kórokozók.

3.1.3. Gombák

Gombák: a levélzöld nélkül tenyésző telepes növények törzse a baktériumok kivételével. Ebbe a törzsbe tartozó, az emberi bőrön élősködő, élőlények telepe, amely rendszerint kellemetlen viszketéssel járó bőrbetegséget okoz.

3.2. Makroorganizmus (növény, állat)

Szabad szemmel látható élőlények.

3.2.1. Rágcsálók

sok betegséget terjeszthet.

3.2.2. Ízeltlábúak (rovarok)

Légy: mindenre rászállva sok betegség csíráját terjeszti.

3.2.3. Férgek

A gerinctelen állatok több törzsét magába foglaló nagy csoport, közös sajátosságuk, hogy testük megnyúlt, valódi végtagjaik nincsenek, bőrük az izomzatukkal összenőtt.

3.2.3.4. Egyéb zoonózisok

Zoonózisok alatt az állatról emberre terjedő betegségeket értjük (pl. veszettség, madárinfluenza)

4.) FIZIOLÓGIAI, IDEGRENSZERI ÉS PSZICHÉS IGÉNYBEVÉTEL

4.1. Fiziológiai

Fiziológiai: élettan. Az élő szervezetben lejárló folyamatok okait és törvényszerűségeit, a sejtek, szövetek, szervek működését kutató tudományág.

4.1.1. Ergonómiai kóroki tényezők

4.1.1.1. Túlzott fizikai megterhelés (magából a munkavégzésből adódó megterhelések, dinamikus izommunka esetén)

Dinamikus izommunka: az izom összehúzódása és ellazulása percenként 30 ciklusnál nem nagyobb gyakorisággal változik.

4.1.1.1.1. Nehezet meghaladó munka

A munka-energia fogalma a 17,5 kJ/min. értéket meghaladja.

4.1.1.1.2. Nehéz munka

A munka-energia fogalma a 14,0 kJ/min. értéket meghaladja.

4.1.1.1.3. Közepesen nehéz munka

A munka-energia fogalma a 11,0 kJ/min. értéket meghaladja.

4.1.1.1.4. Könnyű munka

A munka-energia fogalma a 11,0 kJ/min. értéket nem haladja meg.

4.1.2. Izomfájdalmak

A munkából eredő izomfájdalmat sok kockázati tényező okozhatja.

4.1.2.1. Hátsérülés

Hátsérülés: elsősorban a gerinc és a mellette lévő lágyrészek sérülése (húzódása, szakadása, bevérzése), valamint tartósan fennmaradó kóros állapotot okozó betegségek kialakulása.

4.2. Idegrendszeri igénybevétel

4.2.1. Alkalmazkodás

Az emberi szervezet válasza a megterhelésekre, amellyel az adott körülményekhez, igénybevételhez igazodik. Kedvező esetben a megterhelés és alkalmazkodás dinamikus egyensúlyban van. Ha ez a kiegyenlített állapot megbomlik, fellép az elfáradás jelensége.

4.2.2. Elfáradás

Objektív, a szervezet tartalékainak csökkenését jelző folyamat.

4.2.3. Főleg statikus elemeket tartalmazó izommunka

Főleg a tárgyak megtartásával járó izommunka.

4.2.3.1. Anyagmozgatási munka

Terhek kézi, vagy kézi hajtású segédeszközzel történő megemelése, szállítása, lerakása.

4.3. Pszichés igénybevétel

Főként irányítási, szervezési és egyéb adminisztratív munkaterületeken fordulnak elő.

A terhelések, veszélyek ellen való védekezés módja

A terhelések, veszélyek kockázatának csökkentése kollektív vagy egyéni védőeszközök használatával lehetséges.

Ha az egyéni védőeszközök használata nem lehetséges a szükséges munkaszervezéssel lehet védekezni, de minden esetben szükség van a munkát végző gondolkodó, óvatos, és körültekintő, munkavégzésére a balesetmegelőzés érdekében.

7. Gépek, berendezések, eszközök veszélyforrásai, biztonságos használata

Veszélyforrás

A Munkaeszközök, járművek, szállító-, anyagmozgató eszközök, és ezek részeinek mozgásából származó sérülés.

A Két mozgó rész egymás felé, illetve egy mozgó rész egy álló rész felé mozogva valamelyik testrész összezúródását okozza.

Két mozgó rész egymás felé mozdulva és ollószerűen záródva, valamelyik testrész levágását okozza.

Éles eszköz (géprész) vágás- vagy levágás-veszélyt okoz.

Önmagukban forgó részek, tárgyak, amelyek felcsavarhatják a munkát végző ember ruházatát, haját.

A kirepülő tárgy mozgási energiája által okozott sérülés.

Érhet a használatuk során zajhatás, a veszélyt jelenthet a keletkező szálló por.

Biztonságos használat

Gépet, berendezést, eszközt csak szemrevételezés után, megfelelő védelemmel ellátva, kábelezéssel, kapcsolóval és biztonsági elemekkel szabad üzemeltetni. Bármely hiány rendellenesség esetén a gépet tilos használni. Használatuk a kezelési-karbantartási leírásnak megfelelően történhet, így lehetségessé válik a berendezések, eszközök, kézi szerszámok megfelelő biztonságos, rendeltetésszerű használata.

A munkát végző a gépet, berendezést, eszközt nem alakíthatja át, és nem távolíthatja el a biztonsági berendezéseket, védőberendezéseket.

Ha szükséges a használatához egyéni védőeszköz használata, akkor azt a rendeltetésének megfelelően használni kötelező.

A gépek veszélyes hatókörén belül a kezelő kivételével tilos a tartózkodás.

Fontos a munka megkezdése előtt a helyes munkaszervezés, a vonatkozó utasítások betartatása.

8. Elektromos készülékek, berendezések veszélyforrásai, biztonságos használat

Az elektromos berendezésekkel végzett munka áramütés veszélyével járhat.

Villamos berendezést, eszközt csak szemrevételezés után, megfelelő kábelezéssel, kapcsolóval és biztonsági elemekkel szabad üzemeltetni. Bármely hiány rendellenesség esetén tilos a villamos berendezés, eszköz használata. A használata a kezelési leírásnak megfelelően történjen.

Az energiaforrás elérésére, csak szabványos hosszabbítót lehet használni, (ha az üzemeltetett eszköz védővezető, akkor a hosszabbítónak is azzal kell rendelkeznie).

A vezeték hosszabbítást barkácsolt módon ne készítsünk, tilos a vezeték toldása, javítása, Az összesodort vezetőknek szigetelőszalagos betekerése nem biztonságos.

A legegyszerűbb műveleteket is (pl. izzócsere, biztosíték csere stb.) kikapcsolt, illetve leválasztott berendezésen végezzük el.

Villamos kéziszerszám

Speciális veszélyforrás a villamos kézi készülékeknél, hogy rossz elhelyezésnél az elektromos vezeték, vagy annak szigetelése sérülhet.

Sajátos veszélyhelyzetet teremthet, hogy a gépeket kézzel kell irányítani.

A munka befejezése után a villamos kéziszerszámot az energiaellátó rendszerről le kell választani.

Ha a kezelő bármi rendellenességet, sérülést vagy más hibát talál a gépen, akkor azt a hozzáférhető használatból ki kell vonni (el kell zárni), és „Hibás” felirattal el kell látni.

Villamos berendezésen kapcsolási, feszültség-mentesítési, javítási munkákat csak azok végezhetnek, akik az előírt szakképesítéssel rendelkeznek.

9. Az kézi anyagmozgatás alapvető szabályai, teheremelési normák.

Anyagot mozgatni csak az anyag, termék tulajdonságának megfelelő, arra alkalmas eszközzel, a kijelölt helyen és módon, a súly és mérethatárok megtartásával szabad.

Kézi tehermozgatás: olyan terhek (10 kg nehezebb), egy vagy több munkavállaló által történő szállítása, tartása - beleértve azok felemelését, levételét, letevését, tolasát, húzását, továbbítását vagy mozgatását -, amelyek jellemző tulajdonságaik vagy a kedvezőtlen ergonómiai feltételek miatt a munkavállalóknak sérülést okozhatnak.

A hátsérülés elsősorban a gerinc és a mellette lévő lágyrészek sérülése (húzódása, szakadása, bevérzése), valamint tartósan fennmaradó kóros állapotot okozó betegségek kialakulása.

A kézi anyagmozgatás megkezdése előtt a munkát végzőnek fel kell mérnie az adott munka jellegének megfelelő egészségügyi és biztonsági követelményeit, különösen a teher jellemzőit.

A teher súlyáról(tömegéről), egyenlőtlen tehereloszlás esetén a súlypontról vagy a teher legnehezebb oldaláról.

A teher kézi mozgatása elsősorban akkor jelenthet veszélyt, ha a teher túl nehéz vagy túl nagy, nem kézreálló vagy nehéz fogni, instabil vagy tartalma elmozdulhat,

A tehermozgatás túl megerőltető, ha csak a törzs elcsavarodásával kivitelezhető, a teher hirtelen elmozdulhat, a test labilis helyzetében következik be, ha nem kerülhető el, hogy előrehajolt helyzetben történjék az emelés.

A veszélyt növelhetik, ha nincs elég hely, különösen a függőleges irányban a teher mozgatásához, a padozat vagy munkavégzés szintje változó, emiatt a terhet különböző szinteken kell mozgatni, az emelési, lerakási vagy továbbítási távolságok túlzottak.

10. Tárolás raktározás biztonsági előírásai

A munkahelyen rendet kell tartani, az anyagokat rendezetten kell tárolni, raktározni.

A tárolásra használni kívánt polcok, polcrendszeren szilárdságának és rögzítettségének megfelelőnek kell lennie, a polcokon a súlyhatárt fel kell tüntetni, és ennek megfelelően be kell tartani a polcok terhelhetőségét.

A nagy kiterjedésű fém polcrendszereket egyenpotenciálz

Az anyagtól függően a tárolandó anyag magassága a biztonságos magasságig terjed.

A tároló helyek kijelölése az anyag sajátosságainak megfelelően történjen, ugyan így végezzük az elhelyezést is, nagyságuktól és sajátosságaiktól függően. A kisebb súlyú tárolandó anyagok, magasabban kerüljenek elhelyezésre, a nagyobb súlyú anyagok, kisebb egységekben (kézi erővel is jól kezelhetően), alacsonyabb szinteken helyezkedjenek el.

A kézzel elérhető távolságon kívül eső polcok esetén, azok elérhetőségét megfelelő létrával kell biztosítani.

Rakat esetén a nagyobb fajsúlyú és térfogatú tárgyak kerüljenek alulra a kisebbek felülre.

A veszélyes anyagok csak eredeti, zárt csomagolásban, elzárt helyen tárolható a biztonsági adatlapja szerint.

A munkahelyen csak annyi anyagot szabad tárolni, amit a munkája megigényel.

Nagyobb mennyiség esetén anyagot raktározni, tárolni csak az erre a célra kialakított raktárakban, tároló terekben szabad.

Raktározott, tárolt anyagokat anyag fajtánként elkülönítve kell tárolni.

Raktározás során a használatban lévő védőfelszerelésektől elkülönítve kell tárolni az új, vagy kellően megtisztított védőfelszerelést. A már használt, valamint a még nem fertőtlenített védőfelszereléseket, illetve a kiadásra kerülő védőruházatot jól látható jelzéssel kell ellátni.

A raktárakban az ajtók vonalában a közlekedési utat szabadon kell hagyni.

A raktárakból utolsóként eltávoloznak a világító- és villamos berendezéseket áramtalanítani kell.

11. A gépi anyagmozgatás alapvető szabályai.

12. Létrák biztonságos használata

- Csak szilárd és megfelelően karbantartott, tiszta állapotú létra használható. A létrákat céljuknak megfelelően, rendeltetésszerűen kell alkalmazni.
- A létrákat úgy kell felállítani, hogy használatuk alatt azok biztonságosan álló helyzetben maradjanak. A mozgatható létrák lábait stabil, erős, méretüknek megfelelő szilárd alapra kell helyezni, úgy, hogy annak fokai horizontális állásban maradjanak.
- A mozgatható létrák lábainak szétcsúszás elleni biztosítását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével, vagy szétcsúszást megakadályozó berendezéssel, illetve más azonos értékű megoldással kell biztosítani.
- A több részből, illetve egymásba tolható elemekből álló létrát vagy a tolólétrát csak olyan módon szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest elmozdulásmentesen álljanak. A kerekes létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.
- A létrát úgy kell használni, hogy a munkavállaló azon mindig biztonságosan tudjon állni és megfelelően kapaszkodni. Ha a létrára valamilyen terhet kézben kell felvinni, ez nem befolyásolhatja hátrányosan a kapaszkodás lehetőségét.
- A veszélyek egyéni védőeszközzel csökkenthető, ha a lábak lecsúszása ellen csúszásmentes lábbelit használnak.
- Ha szükséges a létra használójának, akkor használja a létra használati utasítását.
- A létrákat rendszeresen, időszakosan ellenőrizni kell.

A létrán való biztonságos munkavégzés személyi feltételei:

- Csak az végezhet a létrán munkát, aki egészségileg erre alkalmas. Magas vérnyomásban szenvedő, epilepsziás dolgozó vagy tériszonyos személy a létrán, a magasban nem végezhet munkát. A létra használata a „fokozottan baleseti veszélyekkel járó munkakörök, tevékenységek (magasban végzett munka)” kategóriába sorolt.
- A tevékenység megkezdése előtt a foglalkoztatottat szakorvossal meg kell vizsgáltatni. A későbbiekben, pedig a kötelező időszakos orvosi vizsgálatokon ebből a szempontból is meg kell felelni.
- Munkavédelmi ismeretek elsajátítása. Itt meg kell jegyezni, ha a foglalkoztatott a korábitól eltérő létrát kap, vagy az alkalmazás körülményei megváltoztak, úgy ismételt oktatásban kell részesíteni, melyet adminisztrálni kell.

A munkavállaló kötelezettségei:

- Csak szilárd és megfelelően karbantartott, tiszta állapotú létra használható. A létrákat céljuknak megfelelően, rendeltetésszerűen kell alkalmazni.
- A munka irányítójának meg kell határozni a tevékenységhez szükséges létszámot, például amennyiben anyag, illetve szerszám felvitele a létra használója számára megterhelő, vagy az egyensúly elvesztését okozhatja, biztosítani kell egy vagy több segítő dolgozót.
- Bizonyos létrák használata (többcélú létrák stb.) speciális képzettséget igényelnek.
- A létrát az oktatásban elhangzottak szerint és a használati utasításnak megfelelően használja.
- A balesetveszélyes létrát tilos használni és erről a veszélyről köteles tájékoztatást adni a közvetlen vezetőjének.
- Ha fél a létrán történő munkavégzéstől, (vagy egészségi állapota miatt veszélyesnek ítéli, pl. szédül) azt jelentse munkáltatójának.
- A munkavégzéstől függően kérjen segítő a munkáltatójától, a létra biztosításához vagy anyag feladásához.

13. Veszélyes anyagok kezelése, tárolása, hulladékkezelés. Veszély szimbólumok, biztonsági adatlap

Vegyi anyagokkal történő munkavégzés

Veszélyes anyag: veszélyesként osztályozott anyag.

Veszélyes keverék: egy vagy több veszélyes anyagot tartalmazó keverék vagy oldat, amely az osztályozás során veszélyes besorolást kap.

Biztonsági adatlap: a veszélyes anyag magyar nyelvű dokumentuma /"használati utasítás"/, amit a felhasználás helyén, minden dolgozó számára hozzáférhetően kell tárolni /elektronikus módon is lehet/.

A veszélyes anyagok, keverékek beszerzéséről, felhasználásáról, a mindenkori készletről anyagokként, keverékeként naprakész nyilvántartást kell vezetni, melyben a beszerzés helyét, időpontját, mennyiségeket, valamint a felhasználásra vonatkozó adatokat is fel kell tüntetni.

Magyarországon betiltott veszélyes anyagok használata és tárolása tilos.

A veszélyes anyagok használata során az előírt egyéni védőeszközök használata kötelező.

A vegyi anyagok kiszerezését, áttöltését az előírt védőfelszerelések használata mellett végezhető.

Az anyagok kémiai tulajdonságainak figyelembevételével egymástól elkülönítve, zártan eredeti csomagolásban lehet tárolni.

A veszélyesanyag tároló helyek (szekrény, helyiség) ajtaját a veszélyre utaló szimbólumokkal kell ellátni és zárhatóvá kell tenni, hogy illetéktelen személyek ne férhessenek a veszélyes anyagokhoz készítményhez.

A felhasználási idők között a vegyi anyagot csak jól zárható, párolgást kiküszöbölő, megfelelően feliratozott és jelzett edényben szabad tárolni.

Az elkészített hígításokat tartalmazó edényzeteket feliratozni kell.

Emberi táplálkozásra szolgáló edényben vegyi anyagot tárolni tilos!

Vegyi anyag tárolására szolgáló edényben emberi táplálkozásra szolgáló ételt, italt, tárolni tilos!

Vegyi anyagok tárolásánál minden esetben figyelembe kell venni a tárolandó anyagok kémiai és fizikai tulajdonságait. Egymással vegyi reakcióra képes anyagokat egymás közelébe elhelyezni szigorúan tilos!

A tiltó, figyelmeztető és rendelkező táblákat az előírásoknak megfelelően ki kell helyezni.

Azon helyiségekben, ahol kémiai anyagokkal/ keverékekkel végzett tevékenységet folytatnak, valamint ezen anyagok/keverékek tároló helyiségeiben élelmiszert fogyasztani és tárolni tilos!

A kézzel elérhető távolságon kívül eső polcok esetén, azok elérhetőségét megfelelő létrával kell biztosítani. Szükség szerint a veszélyes anyagok edényzetét kármentő tálcában kell tárolni.

A veszélyes anyagok, készítmények maradékát tartalmazó vagy azzal szennyezett csomagoló anyagot veszélyes hulladékként kell gyűjteni, majd ártalmatlanítani.

A veszélyes hulladékok megfelelő tárolására, kezelésére, ártalmatlanítására a veszélyes anyagok, készítmények biztonsági adatlapja ad tájékoztatást.

Veszélyszimbólumok

GHS-01 „robbanó bomba”	GHS-02 „láng”	GHS-03 „láng egy körön”	GHS-04 „gázpalack”	GHS-05 „maró anyagok”	GHS-06 „halálféj”	GHS-07 „felkiáltó jel”	GHS-08 „egészségi veszély”	GHS-09 „környezet”
			Új!			Új!	Új!	
Robbanóanyagok Ónreaktív anyagok és keverékek A és B típus Szerves peroxidok A és B típus	Gyúlékony gázok, aeroszolok, folyadékok és szilárd anyagok Ónreaktív anyagok és keverékek Piroforos folyadékok és szilárd anyagok Vizzel érintkezve gyúlékony gázokat kibocsátó anyagok és keverékek Szerves peroxidok	Oxidáló gázok, folyadékok és szilárd anyagok	Nyomás alatt lévő gázok – Új! Sűrített gázok Cseppfolyósított gázok Mélyhűtött cseppfolyósított gázok Oldott gázok	Fémekre korrozív – Új! Bőrmaró hatású	Akut toxicitás	Akut toxicitás Bőr és szem irritáló Bőr szenzibilizáló STOT Légzőszervi irritáló Narkotikus hatású	Légzőszervi szenzibilizáló Csírasejt mutagén Rákkeltő Reproduktív toxicitás STOT Aspirációs veszély	Veszélyes a vízi környezetre
			Nincs megfelelő szimbólum					

R mondat és R szám: a veszélyes anyagok, illetve a veszélyes keverékek kockázataira utaló mondat, illetőleg e mondat sorszáma,

S mondat és S szám: a veszélyes anyagok, illetve a veszélyes keverékek biztonságos használatára utaló mondat, illetve e mondat sorszáma.

Példa a biztonsági adatlagra:

BIZTONSÁGI ADATLAP

1. A készítmény és a vállalat azonosítása

A készítmény azonosítása
Ajánlott felhasználás

Clorox fehérítő lemon scent
Fehérítőszer és fertőtlenítő hatású tisztítószer

Gyártó, Forgalmazó
Sürgősségi telefon

Henkel Magyarország Kft
ETTSZ (Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat)
Tel.: 06-80-201-199

2. Összetétel

veszélyes összetevők:

%	Anyag neve	EINECS-szám	CAS-szám	Veszély szimbólum	R-mondatok
<5	Nátrium-hipoklorit	2316683	7681-52-9	C,N	R31, R34,R50
<1	Nátrium-hidroxid	2151855	1310-73-2	C	R35

3. Veszélyesség szerinti besorolás

A XXV/2000 kémiai biztonsági törvény alapján
veszélyes készítmény: Xi irritatív
R31 Savval érintkezve mérgező gázok képződnek
R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású

4. Elsősegélynyújtás

Általános utasítás:	Panasz esetén az orvost felkeresni
Szembe jutáskor:	A szemet bő folyó vízzel –legalább 10-15 percen át – öblíteni. Orvost felkeresni
Bőrre jutáskor:	A szennyeződött ruházatot el kell távolítani, a bőrfelületet bő folyó vízzel alaposan le kell mosni. Szükség esetén bőrgyógyással konzultálni
Belégzésnél:	Friss levegő. Tartós behatás esetén orvoshoz kell fordulni.
Lenyeléskor:	Sok vizet kell inni. Hánytatni nem szabad. Orvost felkeresni.

5. Tűzveszélyesség

Alkalmos oltószer:	- A készítmény nem éghető
Biztonságtechnikai okból Nem alkalmazható oltószer	-
A termékből magából, illetve égéstermékeiből vagy az égés során képződő gázokból származó veszélyek	Hő vagy savak hatására klórgáz képződhet
Különleges védőintézkedések tűz esetén:	Adott esetben légzésvédelem szükséges

6. Óvintézkedés baleset esetén

Egyéni védőintézkedések:	Szemmel és bőrrel való érintkezést kerülni kell Megfelelő szellőzéstről gondoskodni kell
Környezetvédelmi intézkedések:	Nem szabad a csatornába, felszíni/talajvízbe engedni
A kiömlött termék feltakarítása	Nedvszívó anyaggal (pl. homok) felvenni, a maradékot sok vízzel felmosni

7. Kezelés és tárolás

Kezelés:

A tartályt óvatosan felnyitni és kezelni.

A koncentrált terméket nem szabad más készítményekkel keverni

Tárolás:

Közvetlen napfénytől és 50°C-nál magasabb hőmérséklettől védeni kell-

Az aeroszolakra vonatkozó előírások szerint kell tárolni

8. Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei

Az alkotórészek munkahelyi határértékei:

Kiegészítő intézkedések a termelő berendezések működtetéséhez:

Nem szükségesek

Egyéni védőfelszerelések:

Munka közben nem szabad enni, inni, dohányozni

Légzésvédelem: Nem szükséges

Kézvédelem: Vegyszerálló kesztyűt használni. A gyártó utasításait betartani.

Szemvédelem: Jól záródó védőszemüveget használni

Testvédelem: Nem szükséges

További útmutatások Egyéni védőfelszerelés csak üzemi körülmények között vagy nagy kiszereleéseknél (nem lakossági célra forgalmazott kiszereleésnél) szükséges

Higiéniai intézkedések:

Szemmel és bőrrel való érintkezést kerülni kell. A beszenyeződött, átitatott ruházatot azonnal le kell vetni. A bőr szennyeződését szappannal és vízzel le kell mosni, bőrápolás..

Általános védőintézkedések:

Külön intézkedés nem szükséges

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Általános tulajdonságok:

Szállítási forma:

Folyadék

Szag:

Jellemző, citrom illatú

Szín:

Enyhén sárgás

Fizikai-kémiai tulajdonságok:

PH

12-13

(20 °C; Konz.: 100 % termék)

Oldhatóság

vízben korlátlanul oldódik

10. Stabilitás és reakciókészség

Stabilitás:

Elkerülendő körülmények:

Hő hatására klórleadás közben bomlik

Reakciókészség:

Veszélyes reakciók más termékekkel:

Reakció savakkal Klórgáz- és hőfejlődés

Veszélyes

bomlástermékek:

Egyéb veszélyek:

Klórgáz képződése lehetséges

Nem szabad más tisztítószerrel együtt használni. Mivel a hipklorittartalmú tisztítószer mérgező gázokat szabadíthatnak fel, amelyek a légutakat károsíthatják.

11. Toxikológiai adatok

Általános információ Akut orális toxicitás

Állatkísérlettel kapcsolatos adatok nem állnak rendelkezésre
A termék alkotó részeinek akut toxikus adatai és mennyiségük figyelembe vételével a termék lenyelés esetén nem mérgező és nem egészség károsító hatású.

Bőrirritáció:

Szemirritáció:

Primer bőrirritáció: irritáló

Primer szemirritáció: irritáló

12. Ökotoxicitás

Általános ökológiai adatok:

A terméket alkotó alapanyagok és/vagy azokkal hasonló anyagok adatai alapján a termék ökológiai értékelése:

A termék alapvetően szerves összetevőkből áll. A biológiai bonthatósággal kapcsolatos információk csupán a szerves összetevőkre vonatkoznak.

Akut haltoxicitás:

Értékelés:

LC50 > 1 -<=10 mg termék/l.

Akut baktériumtoxicitás:

Értékelés:

EC0 > 10-<= 100 mg termék/l.

Teljes lebomlás):

Értékelés:

A termék szerves alkotórészeinek összessége a „könnyű lebonthatóság” teszt szerinti értékei: <60% BOI/KOI illetve <70% DOC fogyás; nem éri el a ≥60% BOI/KOI illetve ≥70% DOC-fogyás „a könnyű lebonthatóság” (OECD 301 módszerek szerint) határértéket.

13. Hulladékkezelés, ártalmatlanítás

Hulladék kód

150110 (veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azzal szennyezett csomagoló anyag)

A termék megsemmisítése:

n.a.

Szenyeződött csomagolóanyag megsemmisítése:

Csak a teljesen kiürült palack gyűjtheti vissza!

14. Szállításra vonatkozó előírások

Általános adatok: A RID/ADR, GGVS/GGVE, ADNR, IMDG, ICAO-TI/IATA-DGR előírások szerint a termék nem tartozik a veszélyes szállítmányok közé

15. Szabályozási információk

Veszélyre utaló szimbólum és jel:

Xi

irritatív

A termék a XXV/2000 kémiai biztonsági törvény szerint jelölésköteles

R-mondatok:

R31 savval érintkezve mérgező gázok képződnek
R36/38 Szem- és barizgató hatású

S-mondatok:

S2 Gyermekek kezébe nem kerülhet
S26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
S28 Ha bőrre kerül bő vízzel azonnal le kell mosni
S46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az és a címkét az orvosnak meg kell mutatni
S50 savval nem keverhető

A címkén fel kell tüntetni: Figyelem ne használjuk más szerekkel kombináltan, mert veszélyes gáz (klór) szabadulhat fel!

16. Egyéb

A biztonsági adatlapon feltüntetett R mondatok:

R31 Savval érintkezve mérgező gázok képződnek
R34 Égési sérülést okoz
R35 Súlyos égési sérülést okoz
R36/38 Szem- és bőrizgató hatású
R50 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre

A készítmény osztályba sorolásának megfelelő R mondatok a 15. pontban vannak felsorolva.

Egyéb adatok:

Az adatok a tudomány jelenlegi állásán és a termék beszállítási állapotán alapulnak. Céljuk, hogy a terméket a biztonsági előírásoknak megfelelően értékeljék és nem az, hogy a terméknek megfelelő tulajdonságokat biztosítsanak.

14. Képernyős munkahelyek kialakítása, a képernyő előtt végzett munka egészségvédelme.

Képernyős munkakörnek azon munkaköröket kell tekinteni, amelyeket a jogszabályok, és a Kormányhivatal Közzolgálati Szabályzatának rendelkezései alapján a Kormány megbízott képernyős munkakörnek nyilvánít, és a KOSZ képernyős munkakörökről szóló nyilvántartása tartalmazza.

A munkaasztalnak vagy munkafelületnek fényt nem visszaverő felületűnek, és a használó számára kényelmes olvashatóságot biztosító helyzetben rögzíthetőnek kell lennie.

A munkavégzésre használt székek megfelelően stabilnak kell lennie, továbbá biztosítania kell a használó könnyű, szabad mozgását és kényelmes testhelyzetét. A szék ülőfelületének magassága legyen állítható, a háttámlája magasságában állítható és dönthető. Igény esetén lábtámaszt vagy saroktámaszt, illetve kartámaszt kell biztosítani.

A képernyő előtti munkát végzők éleslátást biztosító eszközökre vonatkozó juttatásaira a Kormányhivatal Közzolgálati Szabályzatának rendelkezései az irányadóak. A képernyő előtti munkavégzés ütemezését a közvetlen vezető határozza meg, oly módon, hogy teljesüljenek a képernyő előtti munkavégzés biztonságára meghatározott feltételek.

A képernyő előtt munkát végzők munka-alkalmassági vizsgálatának rendjét külön a Munkavédelmi Szabályzat tartalmazza.

A számítógépes munka az ember anatómiai sajátosságaitól idegen kényszer ülő testhelyzetbe kényszeríti. A számítógép képernyője előtt végzett, látszólag könnyű fizikai munka egy idő után elfáradást, hosszabb távon testi panaszokat okozhat.

A kockázati tényezők egyike a helytelen rossz testtartás, ami mozgásszervi panaszokat okozhat, a helytelen testtartásban való ülés a gerincet veszi igénybe.

Megelőzés:

Munkaeszköz beállítása:

Minden munkaeszköz könnyen elérhető magasságban és távolságban legyen.

Az ergonómiai szempontból megfelelő munkaszék és annak beállítása.

Követelmény: görgős, stabil kivitel, állítható ülés és háttámla felület

Az ergonómiai szempontból megfelelő szék illeszkedik a dolgozóhoz és a feladatához.

Az ülés magasságának beállítása

A könyök a munkafelülettel megegyező magasságban legyen, ha a billentyűzettel dolgozik, úgy állítsuk be az ülés magasságát, hogy a könyök a billentyűzet alapsorával egy szintbe legyen, így gépelés közben egyenesen áll a csukló.

Ügyeljünk arra, hogy az ülés legmagasabb pontja éppen a térdkalács alatt legyen.

A szék mélységét a támla előre vagy hátra mozdításával állítsuk úgy, hogy az ülés elülső pereme és a térdhajlat között lévő tér éppen egy összeszorított öklömnyi legyen. Ez eredményezi a comb megfelelő alátámasztását.

A gerinc deréktájú részének (görbületének) megtámasztását a támla függőleges állításával oldjuk meg.

Ügyeljünk a rugók erejének beállítására, hogy együtt tudjon mozogni a hátunkkal.

Lehetőleg karfás széket használjunk (munkavállaló igénye esetén kötelező).

A munkahely jellemzői:

Munkaasztal: Szilárdság, billenés mentesség, lekerekített sarok pl: magasság 72cm (68-76 cm között), munkafelület 160*80 cm.

A képernyő helye, elhelyezése (távolság, dőlésszög, szemtől való távolság).

Billentyűzet, eger: A billentyűzetet kényelmetlenség nélkül kell kezelni. A felkarnak közel függőlegesnek, az alkarnak közel vízszintesnek kell lennie, a karok által bezárt szög kb:90-100 fok között legyen, a váll lazán pihenő helyzetben álljon.

A másik tünet együttes a dolgozó adatbevitel végző ujjain, kézfejen, karjának ízületein jelentkezik.

A károsodás tünetei: kéz és ujjzsibbadás, ujjfehéredés, keringési zavarok, fájdalom, ínhüvelygyulladás, teniszkönyök.

Megelőzés: elsősorban munkaszervezése, továbbá csuklótámasz, billentyűzettartó biztosítása.

Egér: az egeret közvetlenül a billentyűzet mellett, vele azonos magasságban kell elhelyezni.

Monitor: a monitor legyen rugalmasan beállítható (forgatható, dönthető).

A monitor felső széle egy kicsivel a szemmagasság alatt legyen, így kerül a fej természetes helyzetbe.

A monitor kerüljön a látómező közepére.

A képernyő és a szem közötti távolság minimum 60 cm legyen.

Ügyeljünk a tükröződések elkerülésére.

El kell kerülni, hogy a számítógép központi egysége az asztalon legyen.

Lábtámasz alkalmazható, ha nem éri el a láb a talajt.

Kábelek vezetékek:

Kábelek, vezetékek megfelelően el legyenek rejtve, ellenkező esetben baleset veszélyes lehet (beleakad a lábba vagy a székbe). Megoldás: elrejtés, bútorba építés, kábelcsatorna, stb.

Irodák ergonómiai kialakítása:

Személyes tér: zavartalan, stresszmentes munkavégzés.

Vizuális személyes tér kb: 170 cm sugarú kör (fallal vagy elválasztóval elkülönítés).

Beszédbeli személyes tér kb: 90 cm sugarú kör.

Fizikai személyes tér kb: 45 cm sugarú kör.

Irodák fizikai munkakörnyezete:

Megvilágítás (300-500 lux), plusz természetes fény.

Tükröződés, a képernyő merőlegesen álljon ablakkal és attól lehetőleg 2 méter távolságra legyen, fal vagy sötét tér felé fordítva.

A megfelelő kontraszt nélküli, illetve elégtelen (alacsony vagy túlzott) mértékű megvilágítás, de különösen a monitor felületéről visszatükröződött fény kifárasztja a szemet, pszichoszomatikus tüneteket okoz.

Gyakori hiba az irodában a hideg színhőmérsékletű fénycsövek használata, az előírt meleg, illetve semleges helyett, továbbá a világítás térbeli-időbeli egyenetlensége is.

Következmény: látáshibák, szem megerőltetése.

Klíma, zárt munkahelyek szellőztetése:

Hideg évszakban 20-22 °C, meleg évszakban 21-24 °C érték biztosítása az előírt.

A klímaberendezések alkalmazásakor:

Kifogsolt tényezők a nedvességtartalom hiánya kellő légcserre hiánya (oxigén hiány).

A nem megfelelő levegő minőség egészségkárosító.

Fejfájást, rossz közérzetet, szem-,orr-,torok-,bőr s akár gyomor és bélpanaszokat is okozhat.

A levegőminőség javításának érdekében gondot kell fordítani a higiénés követelményekre is.

Zajhatás:

Ez a zavaró zajforrás a beszélgetés, telefonálás, munkatársak tevékenysége.

A zajszint, amely irritáló, és stresszforrás, amelynek hatása pszichés tünetekben nyilvánul meg.

15. Egyéni védőeszközök

Meghatározás:

Egyéni védőeszköz: minden olyan eszköz, amelyet a munkavállaló azért visel vagy tart magánál, hogy az a munkavégzésből, a munkafolyamatból, illetve a technológiából eredő kockázatokat, az egészséget nem veszélyeztető mértékűre csökkentse, továbbá,

A foglalkoztatottakat a munkavégzésük során a kockázatokkal szemben védelmet biztosító egyéni védőeszközökkel (a továbbiakban: védőeszköz) kell ellátni abban az esetben, ha műszaki, illetve szervezési intézkedésekkel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés nem valósítható meg.

A védőeszközöket a Kormányhivatal ingyenesen biztosítja.

A munkaártalmak ellen biztosított felszereléseket, eszközöket kizárólag a munkavégzés helyén és a munkavégzés során szabad használni. A védőfelszerelést a munkavégzés helyéről elvinni csak hivatali feladat ellátása érdekében lehet.

A védőeszközhöz a foglalkoztatottak részére történő kiadásával egyidejűleg magyar nyelvű tájékoztatót (használati utasítás) kell mellékelni. A védőeszköz rendeltetésszerű használatára vonatkozó ismeretek átadását a védőeszköz kiadásáért felelős írásban dokumentálja, és azt a foglalkoztatottal aláírattja.

A védőeszközt a foglalkoztatott köteles a tájékoztatóban előírt módon, rendeltetésszerűen használni vagy viselni, illetőleg a védőeszköz védelmi szintjét minden használat vagy viselés megkezdése előtt szemrevételezéssel ellenőrizni. A foglalkoztatott felelős a számára kiadott védőeszköz rendeltetésszerű használatáért.

Amennyiben a védőfelszerelés rendeltetésszerű használata során természetes elhasználódás, anyaghiba, vagy sérülés következtében alkalmatlanná válik a védelemre, új védőfelszerelést kell biztosítani.

A védőfelszerelés nem rendeltetésszerű használatból eredő megrongálódása esetén a foglalkoztatottat kártérítési felelősség terheli.

Ha a foglalkoztatott a Szabályzatban előírt és részére biztosított védőfelszerelést figyelmeztetés ellenére sem használja, a munkavégzéstől el kell tiltani.

Az egyéni védőeszközt pénzben megváltani nem lehet, azt természetben kell biztosítani.

A szükséges védelmi szintjét elvesztett védőeszköz nem használható. A nem javítható védőeszközöket, hulladékként kell kezelni. A veszélyes hulladéknak minősülő védőeszközt vagy részét a veszélyes hulladék kezelésére vonatkozó eljárási rend szerint kell kezelni. Ha a selejtezendő védőeszköz bármilyen okból személyi tulajdonba kerülhet, a védőképesség elvesztésének tényét a védőeszközön maradandóan és egyértelműen jelölni kell.

Az egyéni védőeszköz és a munkaruha munkavédelmi szempontú összehasonlítása

Egyéni védőeszköz	Munkaruha
Juttatását a munkáltató írásban köteles meghatározni, mely munkabiztonsági és munka-egészségügyi tevékenységnek minősül. (A gyártónak a védőeszköz tervezés időszakában be kell, hogy vonjon munkavédelmi szakembert és foglalkozás-egészségügyi orvost).	Juttatása a munkáltató intézkedése alapján, melyet a Kollektív Szerződésben kell rögzíteni
A juttatás alapja a kockázatértékelés, melyet a munkáltató köteles elvégeztetni, és évente felülvizsgáltatni. Ennek elvégzése munkabiztonsági és munka-egészségügyi tevékenységnek minősül. Célszerű kikérni a dolgozó véleményét. Próbahordás gyakorlatát célszerű alkalmazni.	A juttatás alapja a Munka Törvénykönyve szerint: „Ha a munka a ruházat nagymértékű szennyeződésével vagy elhasználódásával jár, a munkáltató a munkavállalónak munkaruhát köteles biztosítani.” A kockázatértékelés itt is alapvető követelmény.
Kell munkavédelmi minősítés. Típusbizonyítvány szükséges.	Munkavédelmi minősítése nincs
Használata a munkavállaló részére kötelező, ezt a munkaadó (közvetlen munkahelyi vezető) köteles ellenőrizni. A mulasztás szankcionálható.	Használata nem kötelező, de a tevékenység és a munkaterület sajátosságaiból adódóan kötelezővé lehet tenni.
Használata oktatást, gyakorlást igényel. A munkavállaló adottságait (méreteit) a kiválasztásnál figyelembe kell venni.	Használata nem igényel oktatást.
Kihordási ideje nincs. A védelmi képességének elvesztése után cserélni kell.	Kihordási ideje van.
Mosása, tisztítása, karbantartása a munkáltató kötelezettsége, szakszerű végrehajtást igényel.	A munkavállaló moshatja, tisztíthatja.
A munkahelyről – külön engedély hiányában – tilos hazavinni.	Hazavihető (például kimosni).
Időszakos felülvizsgálata kötelező lehet, a védelmi képesség függvényében.	Nem igényel külön vizsgálatot.
A tárolási feltételek meghatározottak.	Nem igényel külön előírást.
A munkavégzés megtiltható vagy megtagadható a védőeszköz hiányában.	Belső szabályozás szerint.
A védőképesség elvesztése után selejtezés. Veszélyes hulladéknak minősül a szennyezés mértékétől függően.	Kihordási idő eltelté után hulladék. A szennyeződés mértékétől függően lehet veszélyes hulladék (például olajjal szennyezett textília).

A veszély típusainak áttekintése az egyéni védőeszköz használatához

A fej részei						Felső végtagok		Alsó végtagok		Egyéb testrészek bőr			
koponya	fül	szem	légutak	arc	egész fej	kéz	karok részei	lábfej	lábszár (részei)	törzs	has	parenterális járatok	egész test

Fizikai eredetű veszélyek

Mechanikai veszélyek:

baktériumok

- leesés magasból
- ütés, vágás, becsapódás, zúzódás; tényezők
- szúrás, vágás, horzsolás;
- rezgés;
- elcsúszás, elesés.

Hőmérséklet okozta veszélyek:

- láng;
- kontakt és sugárzó hő;
- hideg

Elektromosság okozta veszélyek

Sugárveszély:

- ionizáló
- nem ionizáló

Vegy eredetű veszélyek

Légszennyeződés:

- por, rost;
- füst;
- gőz;

Folyadékok:

- merülés;
- fröccsenés, kilövellés;

Gázok, gőzök

Biológiai eredetű veszélyek

- 2-4 csoportba sorolt

- 2-4 csoportba sorolt vírusok
- 2-4 csoportba sorolt gombák
- Egyéb biológiai kóroki

16. Higiénés előírások

Munkavédelmi törvény szabályozza a munkáltatókat és munkavállalókat érintő minimális higiéniai követelményeket is.

A munkahelyi higiénia a munkavédelem fontos része, törekedni kell munkavégzés során a fertőződés bekövetkezésének kizárására, minimalizálására.

Gondoljunk az influenzajárványra, a munkavállalók egymást fertőzhetik meg.

Ezért fontos a gyakori kézmosás, nem csak az étkezésekkor.

Az étkezés csak az erre kijelölt helyen történjen, munkavégzés közben étkezni tilos.

Egy átlagos munkahelyi irodában rengeteg baktérium vírus, parazita és gomba található / él/.

A bőrre kerülő baktériumok még nem veszélyesek ép bőr esetén nem okoznak betegséget, szájba kerülve azonban bajt is okozhat, mert van néhány, a gyomor-bélhuzamban élősködő, kórokozó melyek a kézről a szájba kerülve akár komolyabb betegség kialakulásához is vezethetnek.

KÉZFERTŐTLENÍTÉS

A kéz közvetítésével történő fertőzés átvitelét a gyakori kézmosással meg lehet akadályozni.

Kézszáritásra lehetőleg egyszer használatos papír kéztörölkőt, vagy elektromos kéz- szárítót kell alkalmazni.

A rendszeres takarítás az munkaeszközök felületének rendszeres tisztítása szintén csökkenti a fertőződés bekövetkezésének valószínűségét.

A pszichoszociális kockázatok is csökkenthetők, ha a munkavállalóknak jó a komfortérzetük.

17. Munkabaleset fogalma, bejelentése, kivizsgálása.

A munkabaleset fogalma, tartalma

Baleset: az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

Súlyos Munkabaleset:

Súlyos az a munkabaleset, amely

- a) a sérült halálát (halálos munkabaleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított egy éven belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette), magzata vagy újszülöttje halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását;
- b) valamely érzékszerv, érzékelő képesség, illetve a reprodukációs képesség elvesztését vagy jelentős mértékű károsodását okozta;
- c) orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;
- d) súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjá nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek);
- e) beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.

A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

A munkabalesetek bejelentése

A sérült, illetőleg a balesetet észlelő foglalkoztatott a munkabalesetet haladéktalanul köteles jelenteni közvetlen felettesének, és az adott szervezeti egység vezetőjének. A szervezeti egység vezetője haladéktalanul értesíti a munkahelyi balesetről a munkavédelmi szolgálatot, a munkavédelmi koordinátort a szakigazgatási szerv /járási hivatal vezetőjét/törzshivatal főosztályvezetőjét és a főigazgatót, súlyos munkabaleset esetében telefonon, telefaxon, e-mailben vagy személyesen haladéktalanul jelenteni köteles a súlyos munkabalesetet a rendelkezésre álló adatok közlésével a munkabaleset helyszíne szerint illetékes megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségének, amely a bejelentést azonnal továbbítja a Munkavédelmi Főfelügyelőségnek.

A súlyos balesetek bekövetkezésekor az ott tartózkodó legmagasabb beosztású illetékes vezető, ennek hiányában a munka irányításával megbízott vezető köteles biztosítani, hogy a helyszín a rendőrség, a munkabiztonsági felügyelőség, illetve az első számú vezető megérkezéséig érintetlen maradjon.

Ha a sérült foglalkoztatott mentése vagy további veszély elhárítása indokolja, a mentést végző a baleset helyszínét a szükséges mértékben megváltoztathatja. A további változtatáshoz, illetőleg a munka folytatásához a kivizsgálást irányító vezető engedélye szükséges. Ebben az esetben a helyszín eredeti állapotát (rajzon, fényképen, videón, stb.) kell rögzíteni, és azt meg kell őrizni.

Otthonából munkába jövet- menet elszenvedett balesetet is jelenteni kell, ha erre a munkáltatott képtelen erre, akkor a legközelebbi családtag értesítse a munkáltatót a történetekről.

A munkabalesetek kivizsgálása

A munkabalesetek kivizsgálásának célja a balesetet kiváltó veszélyes és ártalmas termelési tényezők, a szervezési és személyi okok feltárása, elemzése és ennek alapján a hasonló balesetek megelőzését szolgáló intézkedések megtétele.

A munkabalesetet a munkavédelmi szolgáltató – indokolt esetben a munkavédelmi koordinátorral és a szakigazgatási szerv vezetője/járási hivatal vezetője/törzshivatali főosztály vezetője által kijelölt foglalkoztatottal együttműködve vizsgálja ki.

Minden munkavállalónak kötelessége a munkabalesetek kivizsgálásának segítése. Aki a kivizsgálás során általa ismert lényeges dolgot elhallgat, a kivizsgálásban résztvevőket megtéveszti, az előírtakat indokolatlanul megszegi, fegyelmi vétséget követ el.

A kivizsgálást követően meg kell állapítani, hogy munkabalesetnek tekinthető-e. Ha nem tekinthető munkabalesetnek, akkor erről és a jogorvoslat lehetőségéről a sérültet értesítenie kell.

A kivizsgálás során meg kell állapítani a baleset okait, annak munkakörülményekkel való összefüggéseit. A vizsgálat megállapításait olyan részletességgel kell munkabaleseti jegyzőkönyvben rögzíteni (tanúk meghallgatásáról készült jegyzőkönyv, helyszínrajz, fénykép, stb.), hogy alkalmas legyen a baleset okainak megállapítására és a megállapított tényállás bizonyítására.

A munkabaleseti jegyzőkönyvet a kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő 8. napig - halált vagy súlyos sérülést okozó baleset esetén azonnal - a munkavédelmi szolgáltató közreműködésével a munkavédelmi koordinátor megküldi:

a sérült(ek) halála esetén a közvetlen hozzátartozójának, vagy jogi képviselőjének,

a halált illetve a 3 napot meghaladó kereső képtelenséget okozó munkabalesetről az baleset helyszíne szerinti illetékes munkavédelmi és munkaügyi felügyelőségnek,

a társadalombiztosítási kifizetőhelynek.

A baleseti jegyzőkönyvben meg kell határozni a hasonló balesetek megelőzésére alkalmas intézkedéseket, azok határidejét és a végrehajtásért felelős személyeket.

Az ismétlődő munkavédelmi oktatások során elemezni kell a bekövetkező munkabalesetek tanulságait, és azok elkerülésének lehetséges módjait.

Ha a munkáltató a baleset kivizsgálásakor megállapítja, hogy a balesetet nem tekinti munkabalesetnek, akkor erről és a jogorvoslati lehetőségről a sérültet (halál esetén a hozzátartozót, vagy a jogi képviselőjét) értesíti.

18. Baleset, sérülés bekövetkeztekor a magatartási szabályok.

Szükség esetén minden dolgozó köteles képességeinek megfelelően elsősegélyt nyújtani.

Így az első és legfontosabb feladat természetesen az elsősegélynyújtó beavatkozást megkezdése, orvos vagy mentő hívása.

Az elsősegélynyújtó beavatkozás megkezdéséhez feltétel az elsősegélynyújtás személyi és tárgyi feltételének biztosítása.

Az elsősegélynyújtó beavatkozás célja, hogy állítsa meg vagy lassítsa a beteg állapotának további súlyosbodását, de az elsősegélynyújtást követően minden esetben orvosi vizsgálat és ellátás szükséges.

A második feladat a balesetet jelenteni kell, ha erre a balesetet szenvedett képtelen, akkor a baleset észlelő köteles a történeteket jelenteni.

A legkisebb sérülést is jelenteni kell!

19. Alapvető elsősegélynyújtási feladatok

A bajba jutottnak a segítséget megadni, mindenkinek emberi és állampolgári kötelessége. Ez az első, sokszor a balesetes sorsát eldöntő, segítség, melyet szükség szerint követ a szakszerű segítségnyújtás, a mentők által nyújtott ellátás, vagy orvosi segélynyújtás, esetleg kórházi ellátás, melyet kiegészíthet a szakintézeti kezelés stb. Az elsősegélynyújtó munkája azért olyan jelentős, mert abban a válságos időpillanatban tud a balesetes javára közbelépni, mely a baleset megtörténte és az orvos vagy a mentők megérkezése között eltelik.

A segélynyújtás általános szabályai

- 1) Helyes, határozott fellépés hat a környezetre, elejét veheti a pániknak, hibás intézkedésnek.
- 2) Együttérzés a sérült, beteg emberrel úgy foglalkozunk, mint hozzánk tartozóval.
- 3) Kapkodásmentes, pontos munka.
- 4) A sérült és saját magunk biztonságba helyezése. Újabb baleset megelőzése érdekében a sérültet minél előbb távolítsuk el a veszélyeztetett környezetből.
- 5) A sérült, beteg ember lefektetése, leültetése.
- 6) A Szükség szerint a ruházat megoldását mindig a nyakon lévő ruhadarabbal kezdjük. Meglazítandó a ruha a sérült testrészen is. A ruházatot szükség esetén felvágjuk a varrások mentén.
- 7) A helyszínen a balesetes szempontjai az elsők. Óvakodjunk az esetleges nyomok felesleges összezavarásától, eltüntetésétől.
- 8) Az elsősegélynyújtó csak olyan feladat végzésére vállalkozzék, melyet biztosan meg tud oldani.
- 9) A további segítségről való gondoskodás. Orvos, mentő, magasabb képzettségű elsősegélynyújtó

A mentők telefonszáma: 104.

Megkereséskor a hívó mondja el:

- Mi történt.
- Hány sérült van.
- A helyszín pontos adatait.
- Megközelítési lehetőséget.
- Saját nevét, a visszahívható telefonszámot.

20. Kvázi baleset

A Kvázi balesetek a balesetet, sérülést nem okozó jelentősebb események.

A munkahelyet, egyéni védőeszközt, munkaeszközt, technológiát az üzemeltető munkáltatónak soron kívül ellenőriznie kell, ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát.

A munkabalesetek megelőzése érdekében szükséges a veszélyeztetések ún. kvázi balesetek, sérülést nem okozó jelentősebb események kivizsgálása és nyilvántartása.

Kvázi balesetek bejelentése

A foglalkoztatott minden olyan rendkívüli eseményt, amely munkabalesetet okozhatott volna, és az csak azért nem következett be, mert az adott pillanatban a veszélyzónán belül senki sem tartózkodott haladéktalanul köteles jelenteni közvetlen felettesének, és az adott szervezeti egység vezetőjének. A szervezeti egység vezetője haladéktalanul értesíti a munkahelyi balesetről a munkavédelmi szolgáltatót, a munkavédelmi koordinátort a szakigazgatási szerv /járási hivatal vezetőjét/törzshivatal főosztályvezetőjét és a főigazgatót

Kvázi balesetek kivizsgálása

A kvázi balesetet ugyanolyan módon és gonddal kell kivizsgálni, mintha valóban baleset történt volna.

A munkavédelmi szolgáltató a kivizsgálásról eseményvizsgálati feljegyzést készít, és megfelelő intézkedést tesz vagy kezdeményez hasonló baleseti veszélyek megelőzése érdekében.

A kvázi balesetek a kivizsgált eseményeit nem kell a Munkabaleseti Nyilvántartásba bevezetni.

21 Dohányzás

A munkavédelmi törvény végrehajtási utasításaként jelent meg a munkáltató számára előírt feladatok közé a nem dohányzók védelmére előírt rendelkezés.

A dohányzásra kijelölt helyet úgy kell kialakítani, hogy az nyílt térben az épület bejáratától legalább 5 méter távolságban helyezkedjen el és az a „Dohányozásra kijelölt hely” táblával legyen megjelölve.

Dohányozni csak a kijelölt dohányzó helyen szabad.

22 A munkavédelmi előírások megszegésének jogkövetkezményei.

Szabálysértések (218/1999 Korm. rend egyes szabálysértések alapján) E szerint pénzbírással sújtható szabálysértést követ el az, aki a munka egészséges és biztonságos végzésére, és annak ellenőrzésére vonatkozó szabályokat megszegi, vagy feladatkörében a szabályok végrehajtásának mellőzését eltűri;

Munkavédelmi bírság (1993. évi XCIII. Törv. 82. § alapján) a felügyelők enyhébb esetben szabálysértési, súlyosabb veszélyeztetésnél munkavédelmi bírságot alkalmazhatnak a biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelmények teljesítését elmulasztókkal szemben

Ha a munkavédelmi törvényben és az egyéb jogszabályokban, valamint a saját szabályzataiban előírtakat nem tarja be (még ha ez nem is okoz balesetet

Büntetőjogi felelősség az 1978. évi IV. törvény a Büntető törvénykönyvről. A munkavédelmi szabályok megszegőivel szemben alkalmazható legsúlyosabb joghátrány a büntetőjogi felelősségre vonás. A munkavédelmi szabályszegés akkor jár ezzel, ha egyben bűncselekményt is megvalósít. 171.§ (1) Aki foglalkozása szabályainak (A Munkavédelmi törvény 11.§-ban foglalt biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok ennek minősülnek) megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból (Gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja magatartásának lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában; úgyszintén az is, aki e következmények lehetőségét azért nem látja előre, mert **a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.**) közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz, vétséget követ el.